ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ДРЖАВНЕ РЕГУЛАТОРНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ БЕЗБЈЕДНОСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЗА 2017. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-09-16-1-762/18

Сарајево, јули 2018. године

САДРЖАЈ

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА 3

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА 3
МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ 4

II КРИТЕРИЈУМИ 6

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ 7

1. УВОД 7
2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА 7
   - 2.1 Реализоване препоруке 7
   - 2.2 Препоруке чија је реализација у току 8
   - 2.3 Нереализоване препоруке 8
3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА 8
   - 3.1 Систем интерних контрола процеса 8
   - 3.2 Организација и руковођење 9
   - 3.3 Финансијско управљање и контрола 10
   - 3.4 Интерна ревизија 10
4. БУЏЕТ 10
5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ 11
   - 5.1 Преглед расхода и издатака из буџета 12
     - 5.1.1 Телефонске и поштанске услуге 12
     - 5.1.2 Издаци за употребу службених возила 13
     - 5.1.3 Уговори о дјелу 13
     - 5.1.4 Капитални издаци 14
   - 5.2 Преглед прихода и примитака 14
   - 5.3 Биланс стања 15
     - 5.3.1 Попис средстава и обавеза 15
   - 5.4 Преглед динамике запошљавања 16
6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ 16
7. КОМЕНТАРИ 19

ПРИЛОЗИ 19

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност Босне и Херцеговине (у даљем тексту Агенција)** за 2017. годину који обухваћају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Агенције** одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изразити мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине[1] и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо како финансијски извјештаји **Агенције** не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка заснива се на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услијед преваре или грешке. При процјени ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Агенције** приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2017. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Агенције** за 2017. годину**,** извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се **Агенција** руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Агенције** је такође одговорно за обезбјеђивање да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Агенције,** према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Агенције** за 2017. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- систем финансијског управљања и контроле још увијек није документован и имплементиран (тачка 3.3. Извјештаја);
- ангажовање спољних сарадника на основу уговора о дјелу на пословима из описа систематизованих радних мјеста је и даље присутно (тачка 5.1.3 Извјештаја);
- недостаци и слабости система интерних контрола у процесу јавних набавки (тачка 6. Извјештаја).

Сарајево, 12.07.2018. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, у складу с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају успоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену објективности и истинитости финансијских извјештаја и оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о радијационој и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Агенција је основана у складу са Законом о радијационој и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини [1]. Агенција врши управне, стручне и друге послове из своје надлежности који се односе на дефинисање политике у области радијационе и нуклеарне безбједности, принципа безбједности и одговарајућих критеријума као основе за своје регулаторне акције; припремање и доношење прописа и упутстава на којима се темеље њене регулаторне акције; установљавање и имплементација поступака за нотификацију, ауторизацију, инспекцију и присилно провођење регулаторних захтјева; предузимање одговарајуће мјере у случају радиолошког ванредног догађаја и нуклеарног удеса; успостављање и одржавање Државног регистра извора јонизирајућег зрачења и лица изложених јонизирајућем зрачењу, као и изданих дозвола; сарадњу с другим тијелима управе и другим институцијама у односу на садржај рада Агенције; установљавање одговарајуће методе ширења јавних информација о питањима јонизирајућег зрачења; утврђивање приједлога износа такси за издавање ауторизације, односно одобрења, наплату такси; сарадњу с другим државама, Међународном агенцијом за атомску енергију (IAEA) и другим релевантним међународним организацијама. Агенцијом руководи директор са два замјеника које именује Савјет министара БиХ, у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине. Директор и један замјеник директора су именовани 01.09. 2017. године,[2] а један замјеник је именован почетком 2016. године.

Сједиште Агенције је у Сарајеву, а регионалне канцеларије су успостављене у Бањој Луци и Мостару.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Агенције за 2016. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење о финансијским извјештајима и позитивно мишљење са скретањем пажње на усклађеност. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Агенција је поступила у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2016. годину. Агенција је сачинила акциони план за реализацију препорука.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

2.1 Реализоване препоруке

- Унапријеђене су интерне контроле код признавања расхода у моменту настанка обавезе, како је то прописано Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета

институција БиХ.
- Попуњавање путних налога за возила врши се у складу с Правилником о условима и начину употребе службених возила у Агенцији.

2.2 Препоруке чија је реализација у току

- У току су активности на успостављању система финансијског управљања и контроле.
- Агенција је припремила приједлог Правилника о унутрашњој организацији и доставила га Савјету министара још у јулу 2016. године, али исти још није разматран.
- У односу на претходну годину, констатован је мањи број ангажованих лица на основу уговора о дјелу.

2.3 Нереализоване препоруке

- Слабости система интерних контрола гледе планирања службених путовања у иностранство и правовременог правдања реализованих путних трошкова и даље су присутне.
- Није реализовано усаглашавање Правилника о коришћењу службених мобилних и фиксних телефона Агенције са Правилником Савјета министара БиХ.
- Агенција није добила сагласност Савјета министара БиХ на нацрт Правилника о условима и начину коришћењу службених специјализованих возила у Агенцији.
- И даље постоје слабости система интерних контрола у процесу јавних набавки.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Систем интерних контрола процеса

Поступцима ревизије уочили смо слабости система интерних контрола у процесу планирања и правдања путних трошкова, правдања трошкова мобилних телефона, планирања издатака за канцеларијски и компјутерски материјал, издатака за репрезентацију и у процесу јавних набавки (детаљније у тачци 6. Нацрта извјештаја).

Констатовали смо да не постоји анализа потенцијалних службених путовања нити координација са запосленима на начин како је дефинисано Правилником о интерним процедурама стварања и евидентирања обавеза[1]. Ревидирањем трошкова и увидом у књигу путних налога установљено је да се исти не правдају у прописаном року, а у појединачним случајевима су исплаћиване аконтације, а да претходне нису правдане. Такође су исплаћиване аконтације иако организатор сноси све трошкове, што није у складу с интерним актима Агенције.
Слабости интерних контрола смо уочили и током ревизије издатака за мобилне телефоне гледе недостављања одговарајућег документа на основу којег се врши

исплата (достављан дио рачуна који не садржи спецификацију извршених услуга) трошкова мобилних телефона кроз благајну, рачуни нису правовремено достављани на исплату и књиговодствено евидентирани.
Како неажурност у достављању документације утиче и на праћење извршења буџета, сматрамо да је оправдано прописати обавезу правовременог достављања рачуна и поступање у случају када рачуни нису достављени у одређеном року.
Приликом реализовања набавке компјутерског материјала дошло је до одређеног прекорачења уговореног износа (набавка у вриједности директног споразума). Поред тога, проведеном ревизијом је уочено да се компјутерски и канцеларијски материјал, поред добављача са којима је закључен уговор, набављао и директним путем, правдањем рачуна кроз благајну (тонера, торба за лаптоп и сл.), што указује на слабости у планирању наведених издатака.
Код издатака за репрезентацију се на рачунима врло кратко наводи повод екстерне репрезентације, што није јасна повезница са сврхом настанка трошка. Интерним актом екстерна репрезентација Агенције није лимитирана на мјесечном нивоу, што није у складу с Правилником Савјета министара БиХ.[1]
Узимајући у обзир уочене слабости система интерних контрола, потребно је континуирано радити на њиховом отклањању.

3.2 Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Агенције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2009. године. Правилником о унутрашњој организацији Агенције, уређен је начин рада и руковођења Агенцијом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 34 извршиоца.

Унутрашњу организацију Агенције чине: кабинет директора, двије регионалне канцеларије (Мостар и Бања Лука), два сектора (Сектор за правне, кадровске и опште послове и Сектор за ауторизацију), те Главни инспекторат. У Агенцији нису попуњене позиције: шефова регионалних канцеларија, помоћника директора у Сектору за ауторизацију и позиција главног инспектора у Главном инспекторату.

Према нашем мишљењу, непопуњеност наведених позиција утиче на ефикасно обављање законом утврђених надлежности Агенције.

У вријеме обављања завршне ревизије констатовали смо да Савјет министара БиХ није доставио сагласност за усвајање Правилника о унутрашњој организацији Агенције од јула 2016. године.

Агенција је више пута тражила од Савјета министара БиХ сагласност за попуну упражњених радних мјеста (државни службеник виши стручни сарадник и стручни савјетник). Међутим, до окончања завршне ревизије сагласност није добијена.

Потребно је да Агенција упути ургенцију према Савјету министара БиХ у циљу разматрања достављеног Приједлога правилника о унутрашњој организацији Агенције као и ургенцију за достављање сагласности за попуну упражњених позиција у којима треба назначити посљедице којима је изложена институција због изостанка одговора по предложеним актима или захтјевима.

3.3 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле није у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Агенција је сачинила попис и мапирање пословних процеса, међутим, активности везане за утврђивање и процјену ризика и израду регистра ризика нису још увијек извршене. Агенција је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2017. годину и доставила ЦХЈ.

Препорука

Агенција је обавезна документовати и имплементирати процес финансијског управљања и контроле у дијелу који се односи на утврђивање и процјену ризика и израду регистра ризика.

3.4 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ[1] и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ[2], интерну ревизија Агенције треба обављати Јединица интерне ревизије Министарства цивилних послова БиХ. У 2017. години је вршена интерна ревизија Агенције у процесу плата и накнада плата, као и накнадна ревизија плата и накнада плата. Констатовано је да је већина датих препорука реализована или је у процесу реализовања.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину[3], Агенцији су, у буџету, одобрена средства у износу од 1.096.000 КМ, што је за 28.000 КМ више у односу на одобрени буџет за 2016. годину.

У Табели 1. приказан је преглед одобреног и извршеног буџета.

Табела 1. Износи у КМ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Текући издаци	1.076.000	-3.000	1.073.000	881.266	82
Капитални издаци	20.000	3.000	23.000	20.961	91
Текући грантови					
Вишегодишња капитална улагања					
Новчане донације					
Укупно:	1.096.000	0	1.096.000	902.227	82

Агенција је извршила усклађивања (преструктурисања) расхода буџета 27.11.2017. године, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ преструктурисања износио је 3.000 КМ (повећани издаци на позицији набавка опреме за 3.000 КМ, а смањени издаци за енергију и комуналне услуге за 3.000 КМ).

Годишњи извјештај о реализацији Плана и програма рада Агенције за 2017. годину достављен је Савјету министара БиХ 04.04.2018. године. У Извјештају о раду су систематично презентоване све реализоване активности те проблеми и ризици који су пратили редовне активности Агенције у 2017. години. Једна од више наведених важних активности односила се на праћење и извјештавање релевантних институција поводом Приједлога националног програма провођења Стратегије збрињавања радиоактивног отпада, искориштених извора и истрошеног нуклеарног горива Републике Хрватске[1], као и Изјаву Босне и Херцеговине на 61. Главној конференцији IAEA[2] у септембру 2017. године у којој су се презентовале резолуције Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине противљењу изградњи предметног складишта у близини границе Босне и Херцеговине. Битно је напоменути да је у пројектном циклусу 2016. – 2017. године IAEA финансирала додатних 507.025 EUR-а. Ова помоћ је стигла, или ће у врло скоро вријеме стићи у Босну и Херцеговину у опреми за медицинско-здравствене установе, институте за јавно здравство и Институт за метрологију Босне и Херцеговине. Ова додатна помоћ је дошла као резултат интензивне сарадње и активног дјеловања стручњака Агенције и државног официра за односе са IAEA.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

Агенција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2017. годину и доставила га мјеродавним тијелима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 902.227 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2017. годину мање за 193.773 КМ.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (521.400 КМ), накнаде запослених (41.388 КМ), путне трошкове (46.710 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (20.264 КМ), издатке за набавку материјала (15.133 КМ), издатке за употребу возила (23.650 КМ), издатке за најам имовине и опреме (74.902 КМ) и уговорене услуге (118.518 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2017. године исказане су у износу од 521.400 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 304.275 КМ, стимулације 3.200 КМ, а порези и доприноси 213.925 КМ. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Агенцији био је 19.

5.1.1 Телефонске и поштанске услуге

Укупно реализовани издаци телефонских и поштанских услуга са 31.12.2017. године су износили 20.264 КМ, а односе се на издатке за фиксне телефоне у износу од 3.792 КМ, издатке за мобилне телефоне у износу од 5.538 КМ, издатке за интернет у износу од 6.327 КМ и издатке за поштанске услуге у износу од 4.607 КМ.
Почетком 2016. године директор Агенције је донио Одлуку да се у сврху плаћања рачуна за
кориснике службених мобилних телефона врши прерасподјела од износа одобреног лимита на мјесечном нивоу на начин да се директору умањи износ дозвољеног лимита како би се обезбиједила средства за мобилне телефоне за три инспектора. Међутим, наведена прерасподјела није кориговала одобрене лимите тако да висина трошкова за службене мобилне телефоне[1] није усаглашена са износима по Правилнику Савјета министара БиХ. Почетком 2017. године директор Агенције је упутио иницијативу Министарству финансија и трезора БиХ за измјену Правилника о коришћењу телефона Савјету министара БиХ у циљу увртавања инспектора Агенције у исти, али до окончања завршне ревизије није дошло до рјешавања наведеног проблема.
Правилником о коришћењу службених мобилних и фиксних телефона и накнаде за њихово коришћење[2] је утврђен максималан износ трошкова коришћења службених фиксних телефона на годишњем нивоу од 5.000 КМ. Међутим, нису утврђени лимити мјесечних дозвољених износа наведених трошкова према радним мјестима.

<u>Препорука</u>

Препоручујемо Агенцији да настави са активностима гледе усаглашавања интерног акта са Правилником Савјета министара БиХ о коришћењу службених мобилних и фиксних телефона.

5.1.2 Издаци за употребу службених возила

Издаци за употребу службених возила са 31.12.2017. године износили су 23.650 КМ, а односе се на издатке за гориво (10.657 КМ), регистрацију моторних возила (1.033 КМ), материјал за поправку и одржавање возила (4.328 КМ), услуге поправака и одржавања возила (2.465 КМ) и осигурање возила (4.604 КМ) и услуге прања возила (563 КМ).

Правилником о начину употребе службених возила и коришћењу приватних возила за службене сврхе у Агенцији[1] дефинисан је начин употребе службених возила, издавање путног налога за службена возила и обрачун потрошње горива, одржавање и регистрацију службених возила, право на сталну употребу возила у службене сврхе. У току 2016. године Агенција је упутила Савјету министара БиХ на давање сагласности Нацрт правилника о условима и начину коришћења службених специјализованих возила у Агенцији. Међутим, са даном обављања завршне ревизије, на споменути правилник Савјет министара није дао сагласност.

Правилником Савјета министара БиХ Агенцији су додијељена два возила (једно возило средње класе и једно возило ниже класе). Правилником о условима и начину употребе службених специјализованих возила на који још увијек није добијена сагласност Савјета министара БиХ је одређено пет специјализованих службених возила.

Право на коришћење службених возила за долазак и одлазак на посао имају директор и замјеник директора Агенције.

Увидом у колске налоге установљено је да постоји случај коришћења специјализованог возила за потребе доласка и одласка на посао. Службена специјализована возила у смислу Правилника Савјета министара БиХ су возила намијењена за обављање специјализованих активности из домена рада институције, доставна возила, војна возила, возила за обављање оперативних полицијских, обавјештајних и осталих безбједносних и инспекцијских активности, возила за превоз радиоактивних извора, возила за превоз класификоване поште, возила за вршење темпест мјерења итд.

Препорука

Агенција је дужна да поступа у складу с чланом 2. Правилника о набавци и начину употребе службених возила у институцијама БиХ који је донио Савјет министара БиХ, а у којем је јасно наведено за које намјене се користе службена, а за које службена специјализована возила.

5.1.3 Уговори о дјелу

Уговори о дјелу реализовани су у нето износу од 36.424 КМ за седам лица док су исти планирани у износу од 20.000 КМ због планираног запошљавања током године, које није реализовано. Увидом у расположиву документацију можемо констатовати да остаје суштински проблем ангажовања спољних сарадника на пословима систематизованих радних мјеста. Међутим, у односу на претходну годину мањи је број ангажованих лица. Одређена лица нису била ангажована континуирано током читаве године, чиме су издаци у односу на претходну годину мањи за 20.348 КМ. Континуирано током године била су ангажована лица за обављање послова ауторизације и протоколарних послова. *Сматрамо како је континуирани ангажман особља на основу уговора о дјелу, за обављање послова систематизованих радних мјеста неприхватљива пракса.* Агенција као образложење ангажовања лица на основу уговора о дјелу наводи да су исти резултат немогућности попуњавања одређених позиција радних мјеста, а која су неопходна за нормално одвијање

свакодневних активности у Агенцији, што је посљедица одлуке Савјета министара БиХ о замрзавању запошљавања у 2017. години[1].

Препорука

Препоручујемо да се наставе активности на рјешавању проблематике ангажовања спољних сарадника за послове из описа систематизованих радних мјеста.

Остале стручне услуге (60.951 КМ) у односу на претходну годину мање су за 117.116 КМ. Значајнији издаци се односе на услуге мониторинга радиоактивности животне средине за 2016. годину у износу од 53.985 КМ.

5.1.4 Капитални издаци

Укупна вриједност капиталних издатака која су планирана и одобрена у буџету у 2017. години износи 23.000 КМ, а што се односи на планирану набавку опреме (14.000 КМ) и планирану набавку осталих средстава у облику права (9.000 КМ). Набавка опреме је остварена у износу од 13.028 КМ за набавку компјутерске опреме – сервера (6.786 КМ), намјештаја – комуникацијски ормар са дијеловима за сервер (4.238 КМ) и намјештаја – метални ормар (2.004 КМ). Набавка осталих средстава у облику права је реализована у износу од 7.933 КМ за набавку лиценце за мрежну опрему JUNIPER (6.880 КМ) и лиценце за PROTOKOL (1.053 КМ).

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 158.910 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2017. годину више за 18.910 КМ. Приходи се односе у цијелости на приходе од посебних накнада и такси.

Сектор за ауторизацију у оквиру својих активности врши припрему аката (ауторизација/лиценце и регистрације/и одобрења), а за које су предвиђене наплате такси у складу са Законом о радијационој и нуклеарној безбједности у Босни и Херцеговини[2], Правилником о нотификацији и ауторизацији дјелатности са изворима јонизирајућег зрачења[3], Правилником о техничким сервисима за заштиту од јонизирајућег зрачења[4] и Одлуком о износу такси за ауторизације које издаје Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност [5]. За планирање наплате прихода користе се подаци Државног регистра извора јонизирајућег зрачења и лица изложених јонизирајућем зрачењу, као и изданих дозвола. Иста се врши на основу података о броју ауторизација које подлијежу обнови ауторизације, континуираних одобрења и могућих нових (непланираних) ауторизација и одобрења.

Поступцима ревизије констатовали смо да је успостављена одговарајућа контрола усаглашавања реализованих прихода са приходима евидентираним у Главној књизи трезора.

5.3 Биланс стања

У Билансу стања на 31.12.2017. године исказана су укупна средства у износу од 306.568 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 417.894 КМ.

У Табели 2. приказана је структура средстава и обавеза Агенције.

Табела 2. Износи у КМ

Опис	Салдо 31.12.2016	Салдо 31.12.2017	Индекс 3/2
1	*2*	*3*	*4*
Готовина, краткорочна потраживања и залихе	3.254	2.971	91
Стална средства	236.769	303.597	91
Укупно актива:	**240.023**	**306.568**	**128**
Краткорочне обавезе и разграничења	140.290	114.297	81
Дугорочне обавезе и разграничења			
Извори средстава	236.769	303.597	128
Укупно пасива:	**377.059**	**417.894**	**111**

Ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (2.971 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (303.597 КМ), обавезе према добављачима (66.460 КМ), обавезе према запосленима (47.837 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Попис средстава и обавеза

Агенција је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2017. године. Према подацима Комисије за попис, стварно стање средстава и обавеза усклађено је са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прописано је да су сви буџетски корисници, код којих се налазе туђа средства, дужни извршити попис истих, и то посебно за свако правно лице којем та имовина припада, те истим доставити по један примјерак пописних листа. Агенција није извршила попис свих туђих средстава иако иста користи. Канцеларијски намјештај који Агенција користи је у власништву најмодавца.

Препорука

Препоручујемо Агенцији да приликом пописа имовине и обавеза у потпуности поступа у складу с Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника институција БиХ.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, у Агенцији је планирано 19 запослених колико је и било на крају године.
У периоду од 01.01. – 18.07.2017. године једно лице је ангажовано на одређено вријеме као замјена за лице које је било на породиљском одсуству, а које је послије ангажовано на основу уговора о дјелу. На основу јавног огласа примљен је један приправник. У току 2017. године именован је нови директор Агенције и замјеник директора Агенције.[1]
Агенција је више пута тражила од Савјета министара БиХ сагласност за попуну упражњених радних мјеста (државни службеник виши стручни сарадник и стручни савјетник). Међутим, до окончања завршне ревизије сагласност није добијена.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

План набавки за 2017. годину је донесен 28.3.2017. године. У току 2017. године вршене су измјене и допуне Плана набавки, међутим, исти не предвиђају провођење набавки путем е-аукције сходно члану 10. став 1) Правилника о условима и начину кориштења е-аукције (с тим да је набавка горива која је окончана у 2018. години, планиране вриједности 10.000 КМ, проведена путем е-аукције). Према презентованим подацима, Агенција је у 2017. години провела 11 поступака јавних набавки од чега из текућих издатака седам поступака у износу од 85.724 КМ (један отворени, један конкурентски и пет путем директног споразума), те четири путем директног споразума из капиталних издатака у износу од 15.670 КМ. Наведени подаци не обухваћају набавке које су започете у претходној години, а окончане у 2017. години.
Према Извјештају о вриједности појединачних уговора за све добављаче укупна вриједност закључених уговора износила је 119.352 КМ (од чега се 17.959 КМ односи на набавке које су започете у претходној години).

Ревизијом процеса јавних набавки Агенције уочено је да образац за праћења реализације уговора/оквирног споразума није ажуриран и објављен на интернет страници уговорног органа према одредбама Упутства о објављивању основних елемената уговора и измјена уговора.[2]
Осим тога проведеном ревизијом процедуре набавке услуга одржавања возила (процијењена вриједност у износу од 12.000 КМ без ПДВ-а) путем конкурентског поступка уочене су одређене формалне грешке, у неким од докумената везаних за поступак, што и даље указује на недовољну посвећеност и контролу приликом провођења поступка набавке.

Набавка услуга мониторинга радиоактивности животне средине за 2017. годину покренута је 22.08.2017. године путем отвореног поступка и процијењене вриједности 70.000 КМ са ПДВ-ом. Набавка је била подијељена на 3 лота и то лот-1 екстерна радијација у животној средини, лот-2 мјерење активности и радионуклида у води и лот-3 мјерење активности и радионуклида у храни. Критеријум за додјелу уговора је била најнижа цијена технички прихватљиве понуде. Тендерску документацију је преузело осам понуђача. Поред општих услова дефинисаних чланом 45. и 46. Закона о јавним набавкама као докази способност за обављање техничке и професионалне способности тражено је увјерење надлежног органа о испуњавању услова за вршење послова радијационог мониторинга околиша у складу с Правилником о мониторингу радиоактивности у околишу.
Правовремено су пристигле двије понуде (оба понуђача су поднијели понуде за лот-2 и лот-3). Увидом о пристигле понуде комисија је констатовала да једна понуда није потпуна, односно нису достављени докази који се односе на члан 45. Закона о јавним набавкама тачке од а) до д). Међутим, тендерском документацијом је било дефинисано да су понуђачи дужни доставити овјерену изјаву (што је дисквалификовани понуђач и доставио), а понуђач који буде изабран као најбољи дужан је доставити тражене доказе у року од пет дана од дана запримања обавјештења о резултатима поступка набавке. Такође, у тендерској документацији су навели да се као доказ за преференцијални третман домаћег достави потврда од Спољнотрговинске коморе БиХ. Оба понуђача су се изјаснила да уживају преференцијални третман домаћег, међутим, ниједан није доставио потврду Спољнотрговинске коморе БиХ. Као најповољнији понуђач изабран је Завод за јавно здравство ФБиХ за лот-2 и лот-3 са којим је закључен уговор 25.10.2017. године у укупној вриједности од 53.985 КМ са ПДВ-ом. Агенција није донијела Одлуку о поништењу поступка за лот-1, нити је поновно покретала процедуру набавке за лот-1. Надаље, уговором је дефинисано да ће се испорука услуга, односно узорковање, вршити према динамици која је утврђена тендерском документацијом, најкасније са 31.12.2017. године, а достављање извјештаја до 15.3.2018. године. Коначни аналитички извјештаји за узорке предвиђене уговором су завршени 20.4.2017. године, што није у складу с чланом 3. закљученог уговора. Наиме, изабрани понуђач је доставио извјештај о мониторингу радиоактивности за лот-2 30.3.2017. године, у којем наводе да због квара на опреми нису у могућности извршити мониторинг радиоактивности за лот-3. сукладно закљученом уговору.
Правилником о мониторингу радиоактивности у околишу планирано је да се ради континуирано мјерење амбијенталне брзине дозе у ваздуху, мјерење нивоа радионуклида у падовима, површинској води, води за пиће, у тлу, у храни и храни за стоку и планиране локације узорковања у току године. Мјерења у оквиру мониторинга радиоактивности обављају технички сервиси лиценцирани за послове радијационог мониторинга околиша или за поједина мјерења у оквиру мониторинга.
Према презентованим информацијама са предвиђеним средствима (70.000 КМ) могуће је започети 40% прописаних активности које се наводе у Правилнику. Међутим, Агенција није у могућности приликом планирања ове позиције обезбиједити већи износ средстава за предметне услуге због буџетских ограничења.

С тим у вези, посебно је важно истакнути посљедице које може узроковати редуковани мониторинг радиоактивности животне средине у односу на мониторинг који је прописан проведбеним прописима, а све због ограничености буџетских средстава за наведене намјене.
Из свега наведеног, ревидирањем набавки услуга мониторинга радиоактивности животне средине, које се проводе сваке године, констатовали смо недостатке и слабости система интерних контрола у процесу јавне набавке, као и оне недостатке и

слабости који се односе на недосљедну примјену Закона о јавним набавкама.

Препорука

Препоручујемо да Агенција с посебном пажњом сачини стручне анализе у циљу реалне процјене потребних средстава за квалитетно планирање и провођење мониторинга радиоактивности животне средине, како је то дефинисано Правилником.

Осим тога, потребно је извршити анализу ризика који прате редуковано провођење мониторинга животне средине, које је присутно посљедњих неколико година, и о истом извијестити надлежне институције.

Потребно је да Агенција унаприједи интерне контроле у процесу јавних набавки гледе пажљивог сачињавања тендерске документацију и пратеће документације, уз укључивање пенала за кашњење у реализацији уговора.

Агенција је дужна досљедно примјењивати одредбе Закона о јавним набавкама гледе квалификације и евалуације понуда.

7. КОМЕНТАРИ

Агенција је у остављеном року доставила одговор на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину. У одговору су прихваћени налази и препоруке ревизије, тако да овај Извјештај представља коначан Извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Нељад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2017. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2017. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2017. годину

Назив институције: Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	**1.076.000**	**-3.000**	**1.073.000**	**881.266**	**82**
Бруто плате и накнаде	567.000		567.000	521.400	**92**
Накнаде трошкова запослених	68.000		68.000	41.388	**61**
Путни трошкови	48.000		48.000	46.710	**97**
Издаци телефонских и пошт. услуга	24.000		24.000	20.264	**84**
Издаци за енергију и ком. услуге	20.000	-3.000	17.000	9.380	**55**
Набавка материјала	17.000		17.000	15.113	**89**
Издаци за усл. превоза и горива	20.000		20.000	11.690	**58**
Унајмљивање имовине и опреме	79.000		79.000	74.902	**95**
Издаци за текуће одржавање	19.000		19.000	17.294	**91**
Издаци за осигурање	8.000		8.000	4.607	**58**
Уговорене и друге посебне услуге	206.000		206.000	118.518	**58**
2. Капитални издаци	**20.000**	**3.000**	**23.000**	**20.961**	**91**
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	11.000	3.000	14.000	13.028	**93**
Набавка сталних средстава у облику права	9.000		9.000	7.933	
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест. одржавање			0		
3. Текући грантови	**0**	**0**	**0**	**0**	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	**0**	**0**	**0**	**0**	
			0		
5. Новчане донације	**0**	**0**	**0**	**0**	
			0		
Укупно (1+2+3+4+5)	**1.096.000**	**0**	**1.096.000**	**902.227**	**82**

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 02.03.2018. године.

Директор:

Маринко Зељко

Биланс стања на 31.12.2017. године

Назив институције: Државна регулаторна агенција за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ

Табела II

Опис	31.12.2016.	31.12.2017.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	**3.254**	**2.971**	**91**
Новчана средства	3.204	2.921	**91**
Краткорочна потраживања	50	50	**100**
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	**236.769**	**303.597**	**128**
Стална средства	725.306	866	**0**
Исправка вриједности	488.537	562.850	**115**
Неотписана вриједност сталних средстава	236.769	303.597	**128**
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	**240.023**	**306.568**	**128**

3. Краткорочне обавезе и разграничења	**140.290**	**114.297**	**81**
Краткорочне текуће обавезе	96.515	66.460	69
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	43.775	47.837	109
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења			
4. Дугорочне обавезе и разграничења	**0**	**0**	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	**236.769**	**303.597**	128
Извори средстава	236.769	303.597	128
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	**377.059**	**417.894**	**111**

Руководство је Биланс стања одобрило 02.03.2018. године.

Директор:

Маринко Зељко

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је обезбиједити да финансијски извјештаји за 2017. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину (Службени гласник БиХ број 94/16) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухваћају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и открилe проневјере и остале незаконитости.

Датум, 09.05.2018.

Директор:

Маринко Зељко